

Azərbaycan ədliyyəsi – 102

6 gün ago [İsmayilli](#)

Bu il noyabr ayının 22-də

Azərbaycanın ədliyyə orqanları əlamətdar bir tarixi hadisə olan Azərbaycan ədliyyəsinin 102 illik tarixini yüksək qürur və şərəf hissi ilə qeyd edəcəklər.

Azərbaycan Respublikasının ədliyyə sisteminin xalqımızın müstəqillik uğrunda mübarizəsini, onun şanlı keçmişini əks etdirən zəngin tarixi vardır. Şərqi ilk demokratik dövləti olan Azərbaycan Xalq

Cümhuriyyətimdə ədliyyə sisteminin fəaliyyətinə mühüm əhəmiyyət verilərək 1918-ci ilin may ayının 18-də, məhz Azərbaycan Demokratik Respublikasının elan edildiyi bir gündə Ədliyyə Nazirliyi təsis olunmuş, həmin il noyabr ayının 22-də isə Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsi təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan ədliyyəsinin tarixinə, uğurlu inkişaf yoluna nəzər salarkən bu orqanın məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdikləri dövrdə mühüm dövlət orqanı kimi təşəkkül tapması və inkişaf etməsi, ədliyyə sisteminə zəruri diqqət və qayğı ilə yanaşılması tarixi bir həqiqət, inkarolunmaz bir fakt kimi təzahür edir.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hakimiyyəti dövründə ilkin olaraq ədliyyə sisteminin formalaşdırılması və ədalət mühakiməsinin təşkili ilə fəaliyyətə başlamış Ədliyyə Nazirliyi sovet hakimiyyəti illərində bəzi vaxtlarda müstəsna səlahiyyətlərə malik olmuş, bəzən də, hətta fəaliyyətinə ciddi ehtiyac duyulmayan bir qurum kimi funksiyaları digər orqanlara verilərək ləğv edilmişdir. Azərbaycan Respublikasında Ədliyyə Nazirliyinin mühüm dövlət strukturu kimi yenidən təsis edilməsi isə məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Heydər Əliyev 1969-cu ildə Azərbaycanda hakimiyyətə gələndən sonra qanunçuluğa, ədalət prinsipinin bərqərar olmasına, onun demokratik dəyərlərlə zənginləşməsinə xüsusi diqqət yetirmiş, 1970-ci ildə Ədliyyə Nazirliyinin yenidən təşkilinə rəhbərlik edərək bu qurumun gələcək inkişafı üçün əlverişli şərait və möhkəm təməl yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən və ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gəlməsindən sonra Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına xüsusi diqqət və qayğı daha da artırılmışdır. Ölkəmizdə mühüm dövlət təsisatlarının yaradılması, müasir Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi, demokratik hüquqi dövlət quruculuğunun geniş vüsət alması və digər möhtəşəm uğurlar ümummilli lider Heydər Əliyevin məqsədyönlü fəaliyyətinin və misilsiz əməyinin nəticəsidir.

Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizin ədliyyə orqanlarında, məhkəmə-hüquq sisteminə əsaslı və köklü islahatlar aparılmış, yeni qanunlar qəbul olunmuş və üç pilləli məhkəmə sistemi formalaşmışdır. Ədliyyə orqanları hüquqi, demokratik dövlət quruculuğu prinsiplərinə uyğunlaşdırılmış, ədliyyə orqanlarının səlahiyyət və funksiyaları genişləndirilmişdir.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı “Məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi haqqında” 19 yanvar 2006-cı il tarixli, “Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi haqqında” 18 aprel 2006-cı il tarixli və “Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında” 17 avqust 2006-cı il tarixli fərmanları dövlət başçısının ölkədə möhkəm təməl üzərində qurulmuş məhkəmə və ədliyyə sisteminin formalaşmasına dair geniş və məqsədyönlü fəaliyyətin nəticəsidir və bu fəaliyyət məhkəmə və ədliyyə sisteminin təkmilləşdirilməsində müstəsna rol oynayır.

“Ədliyyə sisteminin müasirləşdirilməsi” layihəsi çərçivəsində Respublikamızda məhkəmələrin yeni inzibati binalarının inşa edilib istifadəyə verilməsi dövlətin məhkəmə hakimiyyətinə, eləcə də ədliyyə orqanlarının əməkdaşlarına göstərdiyi diqqət və qayğının ən böyük təzahürlərindən biridir. “Ədliyyə sisteminin müasirləşdirilməsi” layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 fevral 2014-cü il tarixli Sərəncamı ilə “Elektron məhkəmə” informasiya sistemi yaradılmışdır.

Məhkəmə – hüquq sisteminin təkmilləşdirilməsinə xüsusi önəm verən dövlət başçısının rəhbərliyi ilə aparılan islahatlar, hakimlərin şəffaf seçimi, məhkəmə infrastrukturunun müasirləşdirilməsi, “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin tətbiqi məhkəmələrin müstəqilliyini, şəffaflığını və əlçatanlığını artırmışdır.

Bakı şəhərində və respublikanın müxtəlif bölgələrində yeni müasir məhkəmə binalarının inşası və həmin binaların açılışında möhtərəm prezidentimiz cənab İlham Əliyevin iştirakı dövlətimizin, onun başçısının ədliyyə sisteminə, ədalət mühakiməsinə diqqət və qayğısının parlaq təzahürüdür.

Bu məhkəmə binalarında insanlara yüksək xidmətlərin göstərilməsi, məhkəmə proseslərinin şəffaf, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları vasitəsilə həyata keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

Ədalət mühakiməsinin müstəqil və qərəzsiz məhkəmələr tərəfindən həyata keçirilməsi təmin edilmişdir. Azərbaycan dövləti hüquqi dövlət quruculuğu və insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə tədbirlərin gücləndirilməsini öz siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyən etmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən dövlətçilik strategiyasına uyğun olaraq ölkəmizdə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi məhkəmə hakimiyyəti, eləcə də ədliyyə orqanları tərəfindən daha da etibarlı şəkildə təmin edilmişdir.

Azərbaycan bütün sahələrdə olduğu kimi Ədliyyə-Hüquq sahəsində də dünyanın bir çox dövlətləri arasında qabaqcıl təcrübəyə malikdir. Ölkəmizin bütün istiqamətlərdə son dərəcə nəcib, humanitar mövqeyi göz önündədir. Təəssüf ki, mənfur qonşularımız bizim humanitar mövqeyimizdən sui-istifadə edərək dəfələrlə təxribatlar törətmişdir. Elə bu ilin sentyabr ayında da ordumuz tərəfindən Ermənistan tərəfinin növbəti təxribat cəhdinin qarşısı qətiyyətlə alındı və Azərbaycan Beynəlxalq Hüququn normaları çərçivəsində öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul etməsinə baxmayaraq 30 ilə yaxın bir müddətdə bu qətnamələrin icrası həyata keçirilməmişdir. Azərbaycan tarixi ədaləti bərpa edərək həmin beynəlxalq sənədlərin icrasını layiqincə həyata keçirdi. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi istiqamətində Azərbaycanın qətiyyətli siyasi mövqeyi, uğurlu hərbi əməliyyatların həyata keçirilməsi nəticəsində xalqımız tarixi qələbə

qazandı. Bu qələbənin əsasında möhtərəm prezidentimiz cənab İlham Əliyevin qətiyyətli mövqeyi, sarsılmaz Xalq-Prezident birliyi, xalqın dövlətə, onun ordusuna böyük inamı və dəstəyi, ordumuzun rəşadəti dayanır. Cənab Prezidentimizin qeyd etdiyi kimi xalq bu mübarizədə bir olmağı bacardı, dəmir yumruq kimi birləşdi. Bu dəmir yumruqla düşmənin başını əzdi. Düşmən təxribatı başladığı andan etibarən bütün dünya bizim milli birliyimizin, bir yumruq kimi birləşməyimizin bir daha şahidi oldu.

27 sentyabr 2020-ci il tarixdə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin genişmiqyaslı təxribatının qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan ordusunun komandanlığı tərəfindən qoşunların bütün cəbhə boyu sürətli əks-hücum əməliyyatı başlaması barədə qərarından dərhal sonra ordumuza dəstək olmaq üçün könüllü olaraq yüz minlərlə soydaşımız ordu sıralarına yazılmağa başladı.

28 sentyabr 2020-ci il tarixdə ölkəmizdə qismən səfərbərlik elan edilməsi ilə ordu sıralarına yazılan könüllülərin Ermənistanı sülhə məcburetmə əməliyyatında iştirakı təmin olundu. Vətən müharibəsində çoxsaylı ədliyyə işçisi, hakimlərin ailə üzvləri, yaxınları iştirak etmişdir. Şəhidlik zirvəsinə ucalmış şəxslərin arasında ədliyyə işçiləri və hakim övladları da vardır. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə tariximizi qızıl hərflərlə yazan şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətində gedən döyüşlərdə düşməne layiqli cəzanı verən, tarixi ədaləti bərpa edən xalqımızın igid oğullarının göstərdiyi şücaət, qəhrəmanlıq hər birimizin iftixar yeri olmaqla yanaşı nəinki bu gün, bundan sonra min illərlə yaddaşlardan silinməyəcək izlər qoymuşdur.

Ölkə prezidentinin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində dövlətimizin bütün istiqamətlərdə dayanıqlı inkişafının təmin olunduğu, Tarixi Qələbə sevincini yaşadığımız bir gündə Ədliyyə işçilərinin peşə bayramının qeyd olunması əvvəlki illərlə müqayisədə daha qürurverici və daha möhtəşəmdir.

Uzun illər ədliyyə orqanlarında çalışan və hazırda hakim kimi fəaliyyət göstərən bir şəxs olaraq, məhkəmə hakimiyyətinin nümayəndəsi kimi Azərbaycan ədliyyəsinin 102 illiyi və Azərbaycanımızın tarixi qələbəsi münasibətilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin rəhbərliyini, ədliyyə sistemində çalışan bütün əməkdaşları, ədliyyə orqanlarında çətin və şərəfli yol keçmiş ədliyyə veteranlarını təbrik edir, çətin və şərəfli peşə sahiblərinə uğurlar və müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Rəfayel Şirinov,

İsmayilli Rayon Məhkəməsinin sədri